THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JUL 30
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל
א צייטונג וועלכע ביט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטען.

VOLUME XVIII No. 7635 | Tuesday, July 28th, 1931 | יום ג׳, י״ד אב, פרשה עקב, תרצ״א. | מאראנטא, דינסטאג דער 28־טער יולי, 1931. | PRICE THREE CENTS

סאל. קיש ציט זיך צוריק נאך 9 יאר ציוניסטישער אקטיוויטעט

ווערלאומי אראנזשירט א ריסעפשאן פאר קאל. קיש לכבוד דער געלעגענהייט. — אראבישע פרעסע אין ארץ ישראל איז געגען דעם לאנד ענטוויקלונגס־פלאן אין ארץ ישראל ווייל עס וועט פארגרעסערן אידישע אימיגראציע.

ירושלים, יולי 27, (איטא).

קאל. פרעדריק קיש האט זיך היינט צוריקגעצויגען אלס מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע און דער אידישער אגענטור, נאך 9 יאר פון באריינונג און טעטיגער ארבייט.

די צוריקציאונג איז באצייכענט געוואָרען מיט א ריסעפשאן וואס איז פאר איהם געגעבען געוואָרען פון דעם וועלאומי פון וועלכער הענריעטא סזאלד איז פרעזידענטין.

א טייל פון דער אראבישער פרעסע אין פאלעסטינע איז היינט אריינגעקומען מיט א רוף פאר אן אראבישען באיקאט פון דעם פאלעסטינע ענטוויקלונגס־פלאן, טענה׳נדיג, אז עס איז בלויז א מיטעל ווי אזוי צו פארגרעסערען די אידישע איינוואנדערונג אין לאנד.

קאל. פרעדריק קיש

טשוירטשיל הייסט אייראפע זיך אראפרייסען די קעפ

בערלין, יולי 27.

ענגלאנד׳ס געוועזענער פינאנץ־מיניסטער, ריים האט, ווינסטאן טשורטשיל, האט אין אן ארטיקעל וואס ער האט פארעפענטליכט אין א דייטשער צייטונג, געוואָרענט ענגלאנד און די פאראייניגטע שטאטען, נוט צו ארויסמישען זיך אין די אייראָפּעאישע מחלוקת׳ן. ריידענדיג וועגען דייטשלאנד און פראנקרייך זאגט ער אזוי: „זאלען זיי זיך אראפרייסען איינס דאס אנדערע די קעפ״.

ער זאגט, אז די נאך־מלחמה יאָרען, זענען איינגעגאנגען א פארטעוצונג פון דער לעצטער מלחמה, און ער זאגט, אז פראנקרייך וועט קיינמאל ניט ווערען מילד צו דייטשלאנד, ווייל זי איז איהר שונא. ער וואָרנט די אנגלא־זאקסישע לענדער צו שטעהן ביי דער זייט.

צעפעלין איז שוין ניט ווייט פון נארד־פאל

פרידריכסהאפען יולי 27.

דער ״ירידזשייבעל״ גראף צעפעלין, וועלכער מאכט איצט א רייזע צום נארד־פאל איז היינט פארנאכט שוין געווען ווייט אויבער די ארקטישע אייז־פעלדער. עס איז אויסגערעכענט געוואָרען אז דער ״ירידזשיבעל״ געפינט זיך ארום טויזענט מייל פון׳ם ציעל — נארד פאל.

די שיף איז בייטאג געווען אינ׳ם געגענט פון נאָוואַ־זעמבלא לאנד.

די שיף וועט זיך פארוואמען ארום 6 טעג ביים נארד־פאל, וואו וויסענשאפטליכע שטודיען וועלען געמאכט ווערען פון די געלערענטע.

״נעסידנעפטער״ פאלים מאן אפגעזאגט צייטווייליג

גענעראל וויקטאר ווילאמס, קאמישאנער פון דער פראוויינציעלער פאליציי, האט געכטען בייטאג באקאנטגעמאכט, אז דער פאליסמאן האדזשינס, וועלכער איז געפירגעפט געוואָרען פון צוויי באנדיטען אין ער איז געצוואונגען געוואָרען צו ארומשיסען זיי אין נע׳נגב׳עטער קאר, וואו א גאראדזש איז באריבט געוואָרען און א מאן איז שווער פארוואונדעט געוואָרען, איז אפגעזאגט געוואָרען פון זיין שטעלע ביז אן אונטערזוכונג וועגען דעם ענין וועט דורכגעפיהרט ווערען.

דער פאליסמאן איז געכטען געווען אין קווינס פארק, וואו קאמישאנער ווילאמס האט איהם געלאזט וויסען דעם באשלוס צו סוספענדירען איהם צייטווייליג.

אלטער חזן פון מאנטרעאל באנעהט זעלבסטמארד

מאָנטרעאל, יולי 27 (איטא).

נאכדעם ווי ער איז אויף 2 טעג פארפאלען געוואָרען ערגעץ און מען האט ניט געוואוסט וואו ער געפינט זיך, איז דער קערפער פון דעם חזן מענדעל בלוי מענפעלד געפונען געוואָרען ליגענדיג צווישען די קברים אויף א היגען אידישען בית עלמין.

ער איז געשטארבען פון גיפט וואס ער האט איינגענומען.

חזן בלומענפעלד איז דא געווען גוט באקאנט. זיין זעלבסטמארד ווערט צוגעשריבען צו דעם וואס ער האט געליטען פון א שוואכען געזונט און צוליעב פינאנציעלע שווערינקייטען.

ער איז אלט געווען 64 יאהר.

יוניאן באאמטער דערשאסען אין שיקאגא

שיקאגא יולי 27.

נאך א ״לינגעל־מארד״ איז דא באגאנגען געוואָרען, ווען דריי באנדיטען האבען דערשאסען אויף טויט דעם געוועזענעם אינגעשטעלטען פון דער שאקאגא ״הערעלד און עקזאמינער״ אליהו ה. ארר, וועלכער איז לעצטענס געווען דער סעקרעטאר־טרעזשורער פון דער נויספייפער דעלייוערי יוניאן.

פאליציי קען ניט געפינען קיין שפור צו מערדער פון אידישער סטודענטין

וואהאיס רייווער, אריזאנא, יולי 27.

ביז איצט איז דער היגער פאליציי נאך ניט געלונגען צו געפינען די מערדער פון דער אידישער סטודענטין פון קאלאמביא אוניווערזיטעט, מיס הענריעטא שמערלער, די טאכטער פון דעם העברייישען שרייבער אליהו שמערלער.

די פאליציי האלט ארעסטירט 7 אינ׳דיאנע׳ן און איינעם א ווייסען מאן מיט׳ן נאמען וו. ק. וואָרנער, אויף וועמען עס איז פאראן א שטארקער פארדאכט, אז ער האט געהאט א האנט אינ׳ם מאָרד. ערשטענס האט א שטומער אינדיאנער איבערגעגעבען מיט דער הילף פון האנט־צייכענס, אז ער האט געזעהן וואָרנער׳ן ארומטראגענדיג זי פאר׳חלש׳ט ארער טויט, און צווייטענס האט מען געפונען א בריעף וואס איז געשריבען פון מיס שמערלער צו איהר משפחה אין ניו יארק, וואו זי באקלאגט זיך אז זי האט מורא פאר איהר לעבען צוליעב דער פארפאלגונג פון א מאן.

סי׳ נעגען איהם, וואָרנער׳ן, און סיי גענען די 7 ארעסטירטע אינדיאנער זענען ניטא קיינע דירעקטע באווייזען, און די פאליציי געפינט זיך דאריבער אין א דיבשער פארלעגענהייט וועגען דער מעגליכקייט און דער האפנונג צו געפינען דעם דיכטיגען מערדער פון דער אידישער סטודענטין.

אמעריקאנער אויסבעסערונגס אנשטאלטען זיינען א דורכפאל זאגט קאמיטע

וואשינגטאן, יולי 27.

די וויקערשעם קאמיטע וועלכע פרעזידענט הואווער האט געהאט באשטימט צו אונטערזוכען דעם צושטאנד ווי אזוי דאס געזעץ ווערט אפגעהיט אין לאנד און ווי אזוי די אויסבעסערונגס־אינסטיטוציעס ווערען אדמיניסטרירט אין לאנד, האט אן איהר באריכט וואס איז פארעפענטליכט געוואָרען אין וויסען־הויז, דערקלערהט גאנץ קלאהר, אז די איצטיגע שטראף סיסטעם אין אמעריקע ווי אזוי צו אויסבעסערען ארעסטאנטען, איז א פולשטענדיגער דורכפאל.

נאכדעם ווי דער באריכט שטעלט זיך אפ אויף די ברוטאלע שטראף־מעטאָדען וואס ווערען אנגעווענדעט אין די אמעריקאנער דזשיילס, זאגט זיך אזוי: „עס איז נאָך ניט באוויזען געוואָרען, אז אן ארעסטאנט וועלכער האט פארלאזען א דזשייל זאל האבען אזוי גוט הערצווגען און רעפארמירט געוואָרען, אז ער זאל נאכדעם אנהייבען געהן אויפ׳ן דרך־הישר״.

די אפטע ראיאטען און שרפות אין די דזשיילס זענען געבראכט געוואָרען אלס א באווייז פון די שלעכטע דזשיילס, ברוטאלע באהאנדלונג און ניט פאסיגע, אונמענשליכע באדינונגען אין די דאָזיגע אנשטאלטען.

פרוי גיסט ארויף געזאלץ אויף אירע קליידער און צינדט זיך אונטער

גודריטש, אנט., יולי 27.

מרס. עלא דזשיימיסאָן, די פרוי פון דעם טאָראנטער טרעוולער ראבערט דזשיימיסאָן, האט זיך אויסגעזוכט א גרויזאמען אופן ווי אזוי צו באנעהן זעלבסטמארד.

זי איז לעצטענס געווען עפעס ניט אינגאנצען ביי איהר קלאהרען פארשטאנד און זי האט שוין א פריהערדיגען מאל געמאכט א זעלבסטמארד פארזוך, טרינ׳קענדיג גיפט. זי איז אבער אפגעראטעוועט געוואָרען, און זי איז שטארק געהיט געוואָרען פון איהר מאן, אז זי זאָל ניט באנעהן זעלבסטמארד.

היינט באינען, בעת איהר מאן איז אינווענינ׳ג געשלאפען, האט זי זיך ארויסגעבאפט אין דרויסען, און נאכדעם ווי זי האט איינגעטונקט איהרע קליידער אין געזאלץ, איז זי אריין אין איהר מאנ׳ס אויטאמאביל און האט ארויפגעוואָרפען אויף זיך א ברענענדיגע שוועבעלע.

נאר שנעל איז זי געווען א ברענענ׳דיגער באלל. אויף איהרע קולות האט זיך דער מאן אויפגעכאפט, און ווען ער איז ארויסגעלאפען איז זי שוין געווען טויט.

״ריוו״ פון יארק טאונשיפ ארונטערגעזעצט פון אמט

לויט א דזשאדזשמענט וואס ריכטער א. ע. לענאָקס האט געכטען ארויסגעגעבען, איז דער ״ריוו״ (עהנליך ווי מעיאר) פון דעם יארק טאונשיפ, געצוואונגען צו וואָרען צו רעזיגנירען פון זיין הויכען אמט, ווייל ער האט פארלוירען זיינע רעכטע פאר דעם דאזיגען אמט״.

ארויסגעקומען איז עס איבער א קלאגע וואס א געוויסער דזשאזעף קופער האט אריינגעבראכט קעגען דעם ״ריוו״, הלמאי ער האט גענומען די סומע פון $480 אלס געהאלט פאר זיין ארבייט וואס ער האט געטאן פאר דער שטאדט בון וועלבער ער איז א באאמטער.

דערמיט האט ער געבראכען דעם כוי׳ניציפאליטעט געזעץ און דער דזשאדזש׳מענט איז א רעזולטאט.

מעיאר וויל העלפען ארבייטסלאזע, מיט וואוינונגען

מעיאר סטוארט, וועלכער האט זיך ארויסגעוויזען צו זיין א מעיאר מיט א מענשליכער נשמה, האט איצט אנגעהויבען א טומעל צו העלפען די 800 ארבייטסלאזע און ארימע מענער אין טאָראנטאָ, וועלכע האבען ניט קיין היימען און וואלגערען זיך אין די אזוי גערופענע ״קעמפס״ אין דעם דאזיגען טהאל.

די קעמפס זענען ניט מעהר ווי גרויזאָרע ״שענטעס״ וועלכע האבען אנגעוואָרפען אויפ׳ן מעיאר א שרעק, ווען ער האט געזעהן ווי אזוי מענשען לעבען דארט.

ער האט גלייך זיך געשטעלט אין פארבינדונג מיט פרעמיער הענרי, כדי צו קריגען א דאך איבער׳ן קאפ פאר די דאזיגע אומגליקליכע, אבער אזוי ווי דער פרעמיער איז ניטא אין שטאדט, איז דער ענין דערווייל אפגעלייגט געוואָרען.

בערנארד שאו זאגט אז געמישטע הייראט אין רוסלאנד וועט אפשאפען מחיצה פון אוז קריסט

אין ספעציעלען אינטערוויו מיט ״איטא״ פארטרעטער זאגט ער אויך, אז די אידען פארגעסען אז זיי זענען א העכערע ראסע. — לויבט שטארק איצטיגע סיסטעם אין רוסלאנד. — זאגט אז פראָלעטאריאט פון דער וועלט וועט נאכפאלגען ביישפיל. — חייסט רוסישע ארבייטער צו צוויילען זיך אביסעלע.

מאסקווע, יולי 27, (איטא).

אין אן אינטערוויו מיט א פארטרעטער פון דער ״אידישער טעלעגראפאגענטור״, האט בערנארד שאו אויסגעדריקט זיין גלויבען, אז דער פאקט וואס געמישטע הייראטען קומען פאר אזויפיעל אין רוסלאנד, וועט עס מאכען א סוף צו דער מחיצה צווישען איד און קריסט.

דאס איז געווען זיין ערשטע עפענטליכע דערקלערונג אין רוסלאנד וועגען דער פראגע ווי אזוי צו לייזען דעם אידישען פראבלעם. שאו האט געמאכט דעם סטיזטמענט, נאכדעם ווי ער האט א פולע וואך שטודירט צווישען אנדערע זאכען, אויך די ראסען־פראגע אין מאסקווע.

ריידענדיג די נאנצע צייט אין א טיפע ערנסטען טאן, האט שאו נאכדעם זיך אויסגעדריקט, אז נאך אן אופן ווי אזוי צו לייזען די אידען־פראבלעם איז, אז די אידען גופא זאלען פארלירען זייער ״סופעריאריטי קאמפלעקס״ (דעם אתה בחרתנו געפיהל).

״די אידען מוזען אויפהערען צו גלויבען אז זיי שטעהען העכער פון אנדערע ראסען, אויב אפילו אפטמאל האבען זיי א בארעכטיגונג צו פיהלען אזוי״, האט ער דערקלערהט.

מאסקווע, יולי 27.

לכבוד זיין 75־יאריגען געבורטסטאג האט דער באריהמטער ענגלישער דראמאטורג רזשארדזש בערנארד שאו, אדרעסירט א גרויסע קאמוניסטישע פארזאמלונג, און זיין רעדע איז געווען נאך מעהר רעוולוציאנער ווי סטאלין׳ס א רעדע.

שאו האט אנגעהויבען זיין רעדע מיט דעם וואָרט ״טאוואריש״, נאכדעם האט ער גערעדט אין ענגליש.

״איך וועל פאהרען צוריק זעהר באריכטען דעם שטארק געגלויבט אזעלכע פערזענליכקייטען ווי לונגטשארסקי, ליטווינאָוו און גאנץ באזונדערס האט ער זיך אפגעשטעלט וועגען סטאלין׳ען.

״איינינג פון מיינע פריינט וואס באגלייטען מיך דא, זענען קאפיטאליסטען און גרויסע לאנד־איינענטימער״, האט שאו זייטער געזאגט, ״אבער דאס איז ניט זייער שולד, זיי קענען עס ניט ענדערען. דער בריטישער פראָלעטאריאט וועט עס ענדערען און דער פראָלעטאריאט פון דער גאנצער וועלט״.

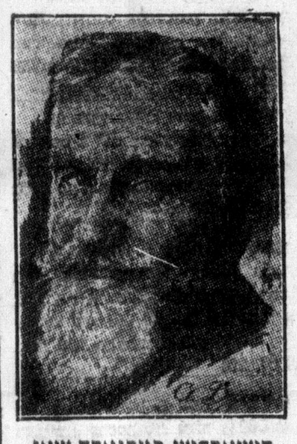

דזשאָרדזש בערנארד שאו

נייע קאטעדרע פון „געזעץ און פרידען״ פאר העברעאישען אוניווערזיטעט

צוריך, יולי 27, (איטא).

לויט א באשלוס וואס איז דא אנגענומען געוואָרען ביי דער שלוס־סעסיע פון דער יערליכער קאנפערענץ פון דער באאדד אף גאווערנאָרס און אקאדעמישען ראט פון העברייאישען אוניווערזיטעט, וואס איז דא אפגעהאלטען געוואָרען אונטער׳ן פארזיץ פון פראָפעסאָר לעאָנארד אָרנשטיין, ״רעקטאָר״ פון דעם אוטרעכטער אוניווערזיטעט, איז דר. חיים וויצמאן באשטימט געוואָרען אלס טשערמאן פון דער אינטערנאציאָנאלער געזעץ און אָרדנונג קאטעדרע, וועלכע וועט עטאבלירט ווערען אין העברייאישען אוניווערזיטעט.

א סומע פון 75 טויזענט דאלאר איז איבערגעלאזען געוואָרען פאר דעם סער מאנטאגיו בוירטאן, א פראמינענטער בריטישער ציוניסט און סוחר.

צושטעלענדיג זיין באריכט פון דעם אוניווערזיטעט־ענטוויקלונג אין פארלויף פון די פארגאנגענע צוויי יאר, האט דר. מאגנעס דערקלערהט, אז דער אוניווערזיטעט איז שטארק געשטערט געוואָרען אין זיין ענטוויקלונג איבער דעם דוחק אין געלט.

ער האט צוגעשטעלט צו דער גאווערנאָרס באאדד א בודזשעט פון 175 טויזענט דאלאר, אין פארגלייך מיט דעם בודזשעט פון לעצטען יאר פון 215 טויזענט דאלאר.

חתונה פון רומענישער פרינצעסין דורכגעפירט גרויסארטיג

סינאיא, רומעניע, יולי 27.

פונקט ווי אין די גוטע אלטע צייטען, אזוי איז דא זונטאג דורכגעפיהרט געוואָרען אונז אן אמת׳ן קעניגליכען אופן די חתונה פון פרינצעסין איליאנא, 21 יאָר אלט, צום זיבעטען זוהן פון ארטשדיוק לעאָפאלד פאלוואטאר, פון דער האפסבורג דינאסטיע.

נעקלידעט אין די בעסטע קליידער, און נאלד און דימענטען באצירט, איז דאס יונגע פאר־פאלק געפיהרט געוואָרען צו דער הופה. די אונטערפיהרער זענען געווען קעניג קארל און פרינץ פרידריך ווילהעלם האהענצאָלערן. דער כלה׳ס מוטער, קעניגין מאריא, האט געווילט בעת די האט זיך געזעגענט מיט א הר מאנטער.

דער גאנצער וועג צו דער קירך איז געווען באדעקט מיט טויערע טעפיכער און באשפייס מיט בלומען. די קירך אליין איז געווען באצירט מיט גרינסען און אנדערעס. די גאנצע באפעלקערונג פון׳ם שטערטעל איז געווען ממש ווילד פאר פרייד.

צו דער חתונה זענען געקומען כמעט אלע מיניסטאָרען, אויסער אויסלעדיגע פארטרעטער. דער כלה׳ס קעניגליכע שוואגערס זענען ניט געקומען.

לאיד דזשארדזש איז קראנק

לאנדאן יולי 27.

ריזווד לאיד דזשארדזש, פיהרער פון דער ליבעראלער גרופע אין בריטישען פארלאמענט, איז היינט פארזאָרגט געוואָרען צו ליגען אין בעט צוליעב זיין שוואכען געזונט.

„נגינה״

א דערצעהלונג פון נעטא לעבען געשריבען פון אונזער מיטארבייטער

יהושע אלטמאן

וועט זיין געדרוקט אין ״איר׳ישען זשורנאל״ מיטוואך דעם 29־טען יולי.

שיקאגא און דעטראיט

א נייע סעריע פון

ל. מלאך

חויבט זיך אן צו דרוקען היינט אין ״זשורנאל״

די סעריע איז א יעהר אינטערעסאנטע. פארפעהלט עס ניט צו לעזען.

באהארנוא באריכט וועט היינט זיין פארטיג

אטאוואַ, יולי 27.

דער באריכט וועגען די אונטערזוכונגען פון דער קאמיטע וועגען די באהארנוא אנגעלעגענהייטען, וועט פארעפענטליכט ווערען, לויט אלע וואהרשיינליכקייטען ניט שפעטער ווי מאָרגען (היינט), לויט ווי עס איז היינט באקאנט געמאכט געוואָרען.

אין פארלויף פון דעם וויק־ענד איז דער באריכט צוגעגרייט געוואָרען, און ער וועט מאָרגען פארעפענטליכט ווערען.

מען גלויבט אז עס וועט ניט זיין קיין מינאָריטעט באריכט פון די ליבעראלע מעמבערס פון דער קאמיטע, נאר אנשטאט דעם וועלען זיי מאכען אן אמענדמענט צום באריכט ווען ער וועט ״געטיילט״ ווערען אין פארלאמענט.

שטיקעל סענסאציע ארום פארלאמענט — מעמבער ווענען בריעף

א שטיקעל סענזאציע האט זיך איצט ענטוויקעלט ארום דער האנדלונג פון דעם קאנסערוואטיוון מעמבער אין פערעראלען פארלאמענט רזשארדזש ספאטאן, וועלכער איז דער איינגענטימער פון דעם קענעדע ביזנעס קאָלערזש אויף 274 קאָלערזש סטריט.

מר. ספאטאן האט ארויסגעשיקט בריעף צו טאראנטער איינוואוינער איינ׳לאדענדיג זיי אז זיי זאָלען קומען שטו׳דירען אין זיין ביזנעס־קאָלערזש. האט די בריעף געשיקט אויף ״סטיישענערי״ פון פארלאמענט און אין פארלאמענט קאנ׳ווערטען וועלכע זיינען פריי פון פאסט־אפצאהל.

צו דעם איז א מעמבער, גלויבט מען ניט בארעכטיגט, ווייל דאס ווערט באטראכט אלס א מיסברויך פון זיינע פארלאמענטארישע רעכט.

ענגלאנד וויל הלואה פון פראנקרייך

פאריז, יולי 27.

טארהאנדלונגען ווערען איצט אנגעפיהרט צווישען דער באנק אף ענגלאנד און דער פראנצויזישער רעגירונגס באנק, אז די לעצטע זאָל אויסליוען דער ערשטער א הונדערט מיליאָן דאלאר, צוליעב דעם וואס ענגלאנד׳ס באנק איז לעצטענס א היבש ביסעל אויסגעלייהנט געוואָרען.

היינט פליהען אף די לינדענבערגס

נין יארק, יולי 27.

די געפלאנטע לופט־רייזע פון טשארלז לינדבערג און זיין פרוי צום אריענט, וועט זיך אנהויבען, לויט אלע וואָרשיינליכקייטען, ניט פריהער און ניט שפעטער ווי דינסטאג (היינט).

אלע הכנות פאר דער לופט־רייזע זענען שוין געמאכט געוואָרען.

דוחק אויף ווייבער אין כארבין

פייפינג, יולי 27.

צווישען די ווייס־רוסישע פליכטלינגע וועלכע וואוינען אין כארבין פיהלט זיך א שטארקער דוחק אויף פרויען, און אנאנסען זענען אריינגענעבען געוואָרען אין אויסלענדישע צייטונגען וזכעדיג צו בדעגען וואס מעהרער פרויען קיין כארבין.

עימי דזשאנסאן פליהט ווידער

הענדאן, ענגלאנד, יולי 27.

עימי דזשאנסאן, די באריהמטע ענגלישע לופטפליהערין, האט זיך היינט אויפגעהויבען פון הענדאן אויף א פליהרייזע קיין טאקיא, יאפאן, דורך מאסקווע און סיביר; זי איז באגלייט געוואָרען פון דזש. האמפרדיס.

לעצטען יאר האט זי זיך געמוזט ארונטערלאזען אין פוילען.

N Y Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N Y